

M HARUKI
MURAKAMI

Bărbați
fără femei

Traducere din limba japoneză
de Iuliana și Florin Oprina

POLIROM
2017

Cuprins

„Drive My Car“	5
„Yesterday“	43
Organul independent.....	79
Seherezada	117
Kino.....	148
Samsa îndrăgostit.....	188
Bărbați fără femei.....	214

Tânărul părea că rememorează scena. A închis ochii, apoi a clătinat ușor din cap.

— În prima clipă, am crezut că murise. Mi-a stat inima în loc. Dar nu era așa. Și-a răsucit fața suptă și palidă spre mine, a deschis ochii și m-a privit. Din când în când, clipea. Abia perceptibil, dar respira. Stătea vârat până la gât sub plapumă și nu se mișca. I-am vorbit, dar n-a avut nici o reacție. Avea buzele uscate și strâns lipite, de parcă erau cusute. Îi crescuse barba. Până una-alta, am deschis geamurile, să primenesc puțin aerul. Nu părea să fie nevoie de nici o intervenție medicală urgentă și, după toate aparențele, doctorul nu suferea, așa că mai întâi m-am apucat să deretic prin casă, atât era de mizerie. Am adunat hainele aruncate pe jos, am spălat la mașină ce se putea spăla, iar ce trebuia dat la curățătorie am adunat în saci de plastic. Am găsit cada plină, așa că am golit-o și am spălat-o. Judecând după dunga care a rămas pe marginea ei, stătea de multă vreme plină. Pentru doctor, căruia îi plăcea curățenia, era ceva de neînchipuit. Părea că renunțase și la serviciile de curățenie ale firmei la care apela de obicei, căci toată mobila era acoperită cu un strat alb de praf. În mod neașteptat, în chiuveta din bucătărie nu erau deloc vase murdare. Era foarte curată. Asta însemna că nu mai avusese de multă vreme treabă în bucătărie. Erau doar câteva sticle de apă minerală împrăștiate pe jos, dar nici urmă că ar fi mâncat ceva. Am deschis frigiderul și dinăuntru a venit un miros de nedescris. Se stricase toată mâncarea. Tofu, legume, lapte, sandvișuri, șuncă. Le-am adunat într-un sac mare de plastic și le-am dus la ghenă.

Tânărul a luat ceașca goală și a privit-o o vreme din diferite unghiuri. Apoi a ridicat privirile.

— Cred că a durat trei ore până am reușit să scot apartamentul la lumină. În tot acest răstimp,

am lăsat geamurile deschise și mirosul urât s-a mai risipit. Doctorul însă tot nu spunea nimic. Mă urmărea doar cu privirea, cum mă învârt pe-acolo. La cât de slăbit era, ochii îi păreau mai mari și mai lucioși decât de obicei. Însă nu deslușeau nici o trăire în ei. Se uitau la mine, dar de fapt nu vedeau nimic. Cum să vă spun, erau ca un obiectiv fotografic automat, care focalizează singur obiectele în mișcare. Pur și simplu urmăreau un corp, dar doctorului nu-i păsa de prezența mea, și nici de ce făceam acolo. Erau niște ochi foarte triști. Nu cred că o să-i pot uita toată viața. I-am ras barba cu aparatul electric și i-am șters fața cu un prosop umed. Nu s-a opus deloc. Orice aș fi făcut, stătea nemișcat. Am telefonat apoi la medicul de familie. I-am explicat care era situația. Acesta a venit de îndată și l-a consultat. Doctorul Tokai nu a zis absolut nimic. Doar ne privea cu ochii acela goi și lipsiți de expresie. Nu știu cum să vă descriu, poate că nu e o expresie tocmai potrivită, dar nu mai arăta a om viu. Era ca o mumie care fusese îngropată dar, neputându-se elibera de pasiunile lumesti, s-a târât la loc afară. Își pierduse deja sufletul. Și nu părea că o să și-l mai recapete. Doar organele interne se încăpătâneau să funcționeze independent. Asta a fost impresia pe care mi-a făcut-o.

Tânărul a clătinat de câteva ori din cap.

— Mă iertați, mă lungesc prea mult. Să vă povestesc pe scurt. Doctorul Tokai făcuse un fel de anorexie. Nu mânca aproape nimic, se ținea în viață doar cu apă. Nu, anorexie nu e precis. După cum știți, în general de anorexie suferă fetele tinere. Mănâncă puțin ca să fie slabe și frumoase, dar la un moment dat pierderea în greutate ajunge să fie un scop în sine și nu mai mănâncă aproape nimic. În cazurile extreme, idealul lor este să ajungă la greutatea zero. Așa

că, de la bun început, un bărbat de vârsta dânsului nu devine anorexic. În cazul doctorului Tokai însă, întocmai așa arătau faptele. Desigur, dânsul nu făcea asta ca să arate bine. Motivul pentru care cred eu că nu mai mânca e că *literalmente* nu-i mai aluneca mâncarea pe gât.

— Suferea din dragoste? am întrebat.

— Probabil ceva de genul asta, a răspuns tânărul Gotō. Sau poate că spera să ajungă cât mai aproape de zero. Poate că încerca să devină nimic. Altfel, un om normal nu poate să îndure suferința pe care ți-o provoacă înfometarea. Poate că bucuria de a se îndrepta către zero învinsese acea suferință. Probabil la fel simt și fetele care suferă de anorexie atunci când pierd în greutate.

Am încercat să mi-l imaginez pe Tokai întins în pat, slab ca o mumie și iubind cu devotament, dar nu mi l-am putut aminti decât ca pe un om vioi, sănătos, gurmand și bine îngrijit.

— Doctorul i-a făcut o injecție cu glucoză, a chemat o asistentă și i-a pregătit o perfuzie. Injecția însă n-a fost de mare folos, iar perfuzia poți să ți-o scoți oricând vrei. Nici eu nu puteam să stau lângă dânsul douăzeci și patru din douăzeci și patru. Dacă-l forțam să mănânce, voma tot. Nici de internat nu l-am putut interna împotriva voinței sale. În momentul acela, doctorul Tokai abandonase dorința de a mai trăi și era hotărât să ajungă cât mai aproape de zero. Orice ar fi făcut cei din jur, oricâte injecții cu glucoză, cursul acesta nu putea fi oprit. Nu puteam decât să stau cu mâinile în sân și să mă uit cum demonul inaniției îi mistuia trupul. Au fost niște zile dure-roase. Trebuia să fac ceva, dar, în fapt, nu aveam ce. Singura salvare era că doctorul nu dădea deloc semne că suferă. Sau cel puțin, în acele zile eu nu am văzut ca pe chipul dânsului să apară vreun semn de durere. Mergeam la dânsul

în fiecare zi, îi verificam cutia poștală, îi făceam curat, mă așezam pe marginea patului și-i vorbeam. Îi raportam cum merge clinica și ce se mai întâmplă în lume. Dânsul însă nu spunea nimic, ca de obicei. Nu avea nici un fel de reacție. Nu știu nici măcar dacă era conștient sau nu. Tăcut, nu făcea decât să mă privească cu ochii aceia mari și lipsiți de expresie. Erau straniu de transparent, aproape că te așteptai să vezi pe partea cealaltă.

— S-a întâmplat ceva între el și o femeie, oare? am întrebat. Știu de la el că era implicat serios într-o relație cu o femeie căsătorită, cu copil.

— Într-adevăr. De o vreme, se afla într-o relație foarte serioasă cu acea femeie. Era ceva complet diferit de relațiile sale obișnuite, relaxate, de distracție. Între el și această femeie se petrecuse ceva foarte serios. De asta își pierduse dorința de a mai trăi. Am sunat la ea acasă, dar mi-a răspuns soțul ei. Am zis că o caut în legătură cu o programare la clinică, însă bărbatul mi-a spus că nu mai e acasă. Unde să sun ca să o gășesc, l-am întrebat, dar el mi-a zis cu răceală că nu știe și apoi mi-a închis telefonul.

A tăcut câteva momente.

— Ca să scurtez o poveste lungă, a continuat apoi, am reușit să fac rost de adresa ei. Plecase de acasă, lăsându-i pe soț și pe copil singuri, și locuia cu alt bărbat.

Preț de o clipă, am rămas fără cuvinte. La început n-am înțeles bine ce voia să spună.

— Adică i-a părăsit și pe Tokai-san, și pe soțul ei? am zis.

— Pe scurt, da, a zis tânărul cu dificultate, apoi s-a încruntat ușor. Avea un al treilea iubit. Nu știu detalii, dar se pare că era cineva mai tânăr decât ea. E doar o părere de-a mea, dar după câte se pare, nu era un bărbat respectabil.

Ea a plecat de acasă ca să fie cu acest individ. Doctorul Tokai nu a fost decât o treaptă convenabilă, un pas intermediar, pe care l-a folosit cum a avut nevoie. Există indicii că dânsul a cheltuit sume considerabile de bani pentru ea. Am descoperit că pe extrasele bancare apar niște operațiuni cu sume mari, destul de neobișnuite. Probabil a folosit banii ca să-i cumpere cadouri scumpe. Sau poate ea i-a cerut un împrumut. Nu există nici un fel de mențiune explicită la destinația banilor și, chiar dacă detaliile nu-mi sunt cunoscute, în orice caz, într-o perioadă scurtă de timp au fost retrase niște sume considerabile.

Am oftat adânc.

— Cam urâtă povestea!

Tânărul a încuviințat.

— Dacă, să zicem, femeia aceea ar i-ar fi spus doctorului: „Nu pot să mă despart de soț și de copil, vreau să întrerup orice fel de relație cu tine” și s-ar fi sfârșit în felul ăsta, cred că ar mai fi putut îndura, cum-necum. O iubea cum nu mai iubise până atunci și asta l-ar fi dărâmat, dar nu într-atât încât să se îndrepte spre moarte. Dacă ar fi avut vreo noimă toată povestea, oricât de jos ar fi căzut, cândva tot ar fi revenit la suprafață. Numai că apariția acestui al treilea bărbat și faptul că fusese o marionetă în mâinile ei au fost niște lovituri prea puternice pentru doctor.

Ascultam în tăcere.

— Când a murit, avea în jur de treizeci și cinci de kilograme, a spus tânărul. În mod normal, era un om de peste șaptezeci de kilograme, deci ajunsese la mai puțin de jumătate. I se vedeau coastele ca niște stânci ieșite la iveală la reflux. Era o imagine la care nu puteai îndura să te uiți. Mi-a amintit de siluetele evreilor costelivi din lagărele de concentrare naziste, dintr-un documentar pe care l-am văzut demult.

Lagăre de concentrare. Deci, într-un anume sens, intuiția lui fusese corectă. *Cine sunt eu, mă tot întreb în ultima vreme.*

— Din punct de vedere medical, cauza morții a fost insuficiență cardiacă. Inima nu a mai avut suficientă putere să pompeze sângele. Dar, dacă mă întrebați pe mine, a murit de inimă rea. Literalmente, de suferință din dragoste. Am sunat-o pe femeia aceea de nu știu câte ori, i-am explicat situația și am rugat-o, practic am implorat-o, măcar o dată, să nu stea decât puțin, dar să vină să-l vadă pe doctor. În starea aceea, nu mai rezista mult. Însă nu a venit. Bineînțeles, nu mă aștept ca doctorul să se fi înzdrăvenit dacă i-ar fi apărut în fața ochilor. Era deja pregătit să moară. Dar poate, cine știe, s-ar fi întâmplat un fel de miracol. Poate că doctorul ar fi plecat de pe lumea asta cu alte sentimente. Există și posibilitatea ca apariția ei să-l fi debusolat și mai rău. L-ar fi chinuit inutil. Nu am de unde să știu. Sincer vă spun, povestea asta e plină de necunoscut. Ce știu însă sigur e că pe lumea asta nu există om care, de prea multă dragoste, să nu mai poată înghiți nimic și să moară de-adevăratelea. Nu credeți?

Am fost de acord. Într-adevăr, nu mai auzisem vreodată așa ceva. În sensul acesta, chiar fusese un om aparte. Auzind asta, Gotō și-a îngropat fața în palme și o vreme a plâns tăcut. Ținuse mult la doctor. Aș fi vrut să-l îmbărbătez, dar nu puteam face chiar nimic. Peste puțin, s-a oprit din plâns, a scos o batistă albă și curată din pantaloni și și-a șters lacrimile de pe obraji.

— Vă rog să mă iertați că a trebuit să asistați la o scenă atât de penibilă.

I-am zis că nu e nimic penibil să plângi pentru cineva. Mai ales dacă e vorba de un om important pentru tine, care a murit. Gotō mi-a mulțumit.